

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10CdoNš/9/2026
Identifikačné číslo spisu: 8121205345
Dátum vydania rozhodnutia: 30.04.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Mario Dubaň
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:8121205345.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu C. O., narodeného XX. G. XXXX, L., L. XX, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Račianska 71, o náhradu nemajetkovej ujmy a náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 24C/56/2021, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 12. augusta 2025 sp. zn. 5Co/3/2025, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovanej nepriznáva nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 12. augusta 2025 č. k. 5Co/3/2025 - 213 potvrdil v napadnutej časti rozsudok Okresného súdu Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 13. novembra 2024 č. k. 24C/56/2021-177, ktorým súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému nepriznal náhradu trov konania, a vyslovil, že stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva a zamietla návrh žalobcu na podanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvor Európskej únie.

2. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dňa 04. novembra 2025 dovolanie, ktoré spísal sám a pri podaní ktorého nebol zastúpený advokátom, podal ho elektronicky bez zaručeného elektronického podpisu prostredníctvom e - mailu, ktoré osobne doplnil dňa 05. novembra 2025.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“)] bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

4. Podľa § 427 ods. 1 CSP sa dovolanie podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

5. Podľa § 121 ods. 3 až 5 CSP lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojim označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty; ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

6. Z obsahu spisu vyplýva, že rozhodnutie odvolacieho súdu bolo právnej zástupkyňi žalobcu (v základnom konaní) doručené 01. septembra 2025 (č. l. 221). Zákonná dvojmesačná lehota na podanie dovolania počítaná od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu tak uplynula 03. novembra 2025 (pondelok). Žalobca doručil dovolanie na súd prvej inštancie e mailom 04. novembra 2025, ktoré osobne doplnil 05. novembra 2025, t. j. po uplynutí zákonom stanovenej dvojmesačnej lehoty.

7. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

8. Postup súdu prvej inštancie v prípade nesplnenia osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 429 ods. 1 CSP) upravuje § 436 ods. 1 CSP, podľa ktorého vtedy, keď má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v dovolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

9. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie (alebo nedostatočného) poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

10. Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie vád podľa § 429 CSP vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní (rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných vád, než sú vady dovolania v zmysle § 429 CSP). V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie vád dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

11. V danom prípade navrhovateľ nie je zastúpený advokátom a nepreukázal, že sám má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Dovoláním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje riadne poučenie o náležitostiach dovolania a povinnom zastúpení dovolateľa advokátom v dovolacom konaní (§ 393 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 429 CSP). Nad rámec poučenia vyplývajúceho z napadnutého odvolacieho rozhodnutia bol dovolateľ oznámením súdu prvej inštancie z 15. decembra 2025 (č. l. 262) ako aj výzvou z 26. februára 2026 č. k. 24C/56/2021-263 poučený o povinnom

zastúpení a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. Vzhľadom na uvedené v posudzovanej veci nie je splnená osobitná podmienka dovolacieho konania podľa § 429 ods. 1 CSP vzťahujúca sa na celé dovolacie konanie, pričom nejde o žiaden z prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP. Následkom nesplnenia tejto osobitnej podmienky dovolacieho konania je nemožnosť uskutočnenia meritórneho dovolacieho prieskumu, nakoľko prístup k dovolaciemu súdu nie je absolútny, ale je obmedzený citovaným zákonným ustanovením sledujúcim legitímny cieľ, ktorým je podanie iba kvalifikovaných podaní (dovolaní) na najvyšší súd ako mimoriadnu opravnú inštanciu.

12. Pretože zákonom stanovená lehota na podanie dovolania nebola v zmysle ustanovenia § 427 ods. 1 CSP zachovaná a dovolateľ v dovolacom konaní nie je zastúpený tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 429 ods. 1 CSP a nie je splnená podmienka ustanovenia § 429 ods. 2 písm. a) CSP, hoci bol o povinnom zastúpení v dovolacom konaní odvolacím súdom a súdom prvej inštancie riadne poučený, najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. a) a písm. e) CSP pre nesplnenie podmienky dovolacieho konania bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

13. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.